
[2025-40-RE](#)

Causa 2025-40-RE

(Loan Fité c/ Pleyade 21, SL)

Número de registre 260-2025. Recurs d'empara

Sentència del 9 de setembre del 2025

BOPA núm. 105, del 17 de setembre del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 7 de maig del 2025, per la representació processal del Sr. Josep M. Loan Fité, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 8 d'abril del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret que no sigui irraonable, ni arbitrària, a un procés degut, a un tribunal imparcial, a la igualtat d'armes i que no incorri en incongruències internes, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que es retrotreguin les actuacions al moment anterior de la resolució impugnada, per tal que la Sala Civil dicti una nova sentència on es corregeixin les infraccions denunciades;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'acte del Tribunal Constitucional del 16 de juny del 2025 que va admetre a tràmit aquesta causa sense efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 3 de juliol del 2025, pel Ministeri Fiscal;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 16 de juliol del 2025, per la representació processal de la societat Pleyade 21, SL;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per les parts i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Cautlet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 3 de maig del 2023, la Secció Civil 1 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual donava lloc substancialment a la demanda formulada per Vallbanc, SAU contra el Sr. Josep M. Loan Fité i el condemnava a pagar els imports següents:

- 1.828.976,39 € de principal i 905.367,08 € en concepte de quotes impagades, més els interessos i

les comissions d'aplicació a comptar del 21 de novembre del 2017 i fins a la completa liquidació del deute, per raó del préstec amb garantia hipotecària atorgat el 27 de març del 2007.

- 376.715,47 € de principal, més 156.999,92 € en concepte de quotes impagades, més els interessos i les comissions d'aplicació d'ençà el 21 de novembre del 2017 fins a la liquidació del deute, per raó del préstec amb garantia hipotecària atorgat el 20 de juliol del 2009.

- i, 2.150.000,00 € de principal, més 226.366,00 € de quotes impagades, més els interessos i les comissions pactats a comptar del 21 de novembre del 2017 i fins que el deute sigui liquidat, per raó del préstec amb garantia hipotecària atorgat el 10 de maig del 2013.

1.2. La representació processal del Sr. Josep M. Loan Fité va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 8 d'abril del 2025, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que decidia anul·lar la decisió de la primera instància i retornar les actuacions a la batlle ponent per tal que prèvia aportació per part de la societat Pleyade 21, SL de l'escriptura d'escissió parcial de Vallbanc, SAU o de la certificació notarial justificativa de la mateixa respecte dels crèdits del recurrent segons s'afirma, la Batllia resolgui amb plenes garanties respecte de la subrogació que se li demana, i després pugui dictar sentència que resolgui el fons de la pretensió concreta articulada.

1.3. El 7 de maig del 2025, la representació processal del Sr. Josep M. Loan Fité va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 8 d'abril del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret que no sigui irraonable, ni arbitrària, a un procés degut, a un tribunal imparcial, a la igualtat d'armes i que no incorri en incongruències internes, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent no impugna la decisió d'anul·lació de la sentència del Tribunal de Batlles adoptada per

la Sala Civil, sinó únicament la decisió de retornar les actuacions a la batlle ponent per tal que es dicti una altra sentència.

- Segons el seu parer, aquesta decisió de retorn no està fonamentada en Dret i en aquest sentit cita les disposicions de l'article 330.1 del Codi de procediment civil que determinen la finalitat del recurs d'apel·lació.

- Sosté que com que la societat VallBanc, SAU ja no existia des de l'any 2022, a partir del moment en què la subrogació de la societat Pleyade 21, SL no està reconeguda, l'aplicació de les disposicions de l'article 40 del Codi de procediment civil fan que el procediment s'hagi de prosseguir sense que hi hagi la possibilitat de la intervenció d'aquella que pretén a la successió de la societat inicial. El recurrent posa en relleu que la societat Pleyade 21, SL no va demanar intervenir, però que l'absència de subrogació no condueix a l'anul·lació del procediment.

- Addueix que en aquest cas, a manca de disposicions específiques, cal aplicar per analogia l'article 39.4 del Codi de procediment civil, per consegüent, cal arxivar el procediment.

- Per tant, segons el seu parer, la decisió de la Sala Civil no està fonamentada en Dret, és arbitrària i vulnera els seus drets reconeguts a l'article 10.1 de la Constitució.

- També precisa que, atès que l'acceptació de la subrogació va ser declarada nul·la de ple dret per la Sala Civil, això significa que la demanda de la societat Pleyade 21, SL no va ser presentada en deguda forma en primera instància. I afegeix que aquesta societat no va aportar cap element de prova de la subrogació en seu d'apel·lació, quan tenia la possibilitat de fer-ho, i, per aquest motiu, no s'han vulnerat els seus drets a la defensa.

- Considera que el retorn de les actuacions a la primera instància dona a la part adversa una nova possibilitat d'aportar proves, quan les seves proposicions de proves han estat rebutjades en apel·lació, circumstància que constitueix una vulneració del dret a la imparcialitat i del principi d'igualtat d'armes, i, per consegüent, del seu dret a la defensa.

- A més, al·lega que hi ha una incongruència interna en la sentència impugnada, no pot ser que d'una banda es declari la nul·litat radical de la subrogació de la part, i, d'altra banda, s'indiqui que no es va donar l'oportunitat a l'administradora de la fallida de pronunciar-s'hi.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que es retrotreguin les actuacions al moment anterior de la resolució impugnada, per tal que la Sala Civil dicti una nova sentència on es corregeixin les infraccions denunciades.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- A banda de les al·legacions sobre el fons del litigi, la Sala Civil exposa que el recurrent denuncia en apel·lació, com a fets nous, que dues societats diferents -Crèdit Andorrà, SA i Pleyade 21, SL- es proclamaven successores de Vallbanc, SAU fet jurídicament incompatible i no degudament acreditat; el recurrent també afegia que la subrogació processal tàcita de la societat Pleyade 21, SL es va admetre sense donar trasllat a la part demandada, impeding-li poder-s'hi oposar, vulnerant així el seu dret a la defensa; i retreia a aquesta societat no haver aportat cap prova documental fefaent, com l'escriptura de cessió parcial o la certificació notarial.

- La Sala Civil recorda que el procediment es va iniciar el 16 de març del 2022 a instància de la societat Vallbanc, SAU i quan les actuacions es trobaven pendents de resolució la societat Pleyade 21, SL va aportar un escrit en què es presentava com a titular dels drets que corresponien a la primera d'acord amb l'escriptura d'escissió atorgada davant notari, motiu pel qual sol·licitava la seva subrogació en la posició processal ocupada per Vallbanc, SAU. Aquesta petició va ser degudament traslladada a l'administradora judicial de la fallida; i, el 13 de juliol del 2023, la batlle ponent va dictar un aute mitjançant el qual tenia per subrogada la societat Pleyade 21, SL en la posició de la societat demandant inicial.

- La Sala Civil conclou que d'aquests fets se'n deriven diverses irregularitats de rellevància jurídica: 1) quan la Batllia va dictar la resolució objecte de recurs, el dret de crèdit que s'establia en benefici de Vallbanc, SAU ja no li pertanyia, en haver estat objecte de cessió prèvia a favor d'una altra societat (segons aquesta darrera sosté), per la qual cosa es va produir una vulneració del principi de congruència associat a la correcta identificació dels subjectes processals legítims; 2) la sentència de la primera instància es va dictar sense que s'hagués resolt amb caràcter previ la sol·licitud de subrogació formulada per la societat Pleyade 21, SL, la qual cosa podria haver generat una situació d'indefensió en perjudici d'aquesta darrera, atès que -almenys formalment- se la privava de participar en el procés en condicions d'igualtat i amb les degudes garanties processals; 3) d'altra banda, la resolució disposant la successió processal respecte del bé litigiós ha estat adoptada sense donar l'oportunitat a l'administradora judicial del recurrent de manifestar-se. En efecte, la decisió adoptada intervenia quan encara no s'havia exhaurit el termini que se li va concedir per pronunciar-s'hi, vulnerant així el principi del contradictori, especialment intens en l'àmbit del procés civil; i, 4) la resolució per la qual es va acordar la successió processal va ser dictada únicament per la batlle ponent, quan, d'acord amb la naturalesa de la decisió i del principi de col·legialitat que regeix determinades resolucions jurisdiccionals, hauria hagut de ser adoptada pel tribunal de manera

col·legiada. Aquesta deficiència comporta un vici greu de forma que afecta la validesa de l'acte jurisdiccional i en determina la nul·litat radical.

- La Sala Civil afegeix que, malgrat aquestes irregularitats, el 5 d'octubre del 2023, les parts van presentar un escrit en aquesta alçada en què, tot posant de manifest la discrepància relativa a la subrogació processal instada per la societat Pleyade 21, SL, sol·licitaven que es valorés aquesta petició únicament en la mesura que resultés imprescindible per a la resolució del litigi.

- No obstant això, i un cop reexaminat el conjunt de la prova obrant en les actuacions, cal posar de manifest que, ni en l'escrit inicialment presentat davant la Batllia, el 16 de març del 2022, ni en les fases posteriors, la societat Pleyade 21, SL va aportar la prova documentària suficient que acredités de manera fefaent el títol jurídic invocat com a fonament de la successió processal, concretament, la transmissió efectiva del bé litigiós, fet que impedeix considerar regularitzades les irregularitats formals detectades.

- Per aquests motius, considera que cal declarar la nul·litat de la sentència dictada per la Secció Civil 1 de la Batllia i acordar la retroacció de les actuacions a fi que, amb caràcter previ a qualsevol resolució sobre el fons de la controvèrsia, s'aporti degudament l'escriptura d'escissió parcial de Vallbanc, SAU o, si escau, una certificació notarial acreditativa d'aquesta.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal indica que l'anul·lació d'una decisió de primera instància té com a conseqüència obligatòria el retorn del procediment al seu inici.

- Refuta l'argument segons el qual els defectes de forma relatius a la subrogació s'hagin d'analitzar *in fine* com a un desistiment.

- També considera que la Sala Civil ha efectuat una anàlisi precisa i acurada dels fets i del procediment que l'han dut a declarar la nul·litat de la resolució adoptada per la primera instància i la seva decisió de retorn davant aquesta primera instància n'és la conseqüència lògica.

- Addueix que la decisió de retorn, demanant que la qüestió sobre la subrogació processal sigui resolta prèviament al fons és raonable i conforme a dret.

- Per consegüent conclou que els drets del recurrent no han estat vulnerats per aquesta decisió i s'oposa a aquest recurs d'empara.

2.4. Argumentació de la societat Pleyade 21, SL

- Aquesta part manifesta que s'adhereix als fonaments jurídics de la sentència impugnada, i, s'oposa a tots els arguments al·legats en el recurs d'empara, atès que les pretensions que conté no són raonables i són temeràries i, per consegüent, demana que s'imposi al recurrent el pagament de les costes de totes les despeses generades en aquest procés.

- Considera que el recurrent pretén una revisió de la sentència recorreguda, ja que aquesta no es correspon amb els seus interessos i, intenta vestir de manera artificiosa aquesta argumentació amb una pretesa, però inexistente, vulneració dels drets a obtenir una resolució fonamentada en Dret, a la defensa i a un procés degut.

- Segons el parer del recurrent, la sentència impugnada és contrària a l'article 330.3 del Codi de procediment civil, perquè tot i que ell va demanar l'anul·lació de la decisió de la primera instància no va demanar que es retrotraguessin les actuacions.

- Això no obstant, considera que és evident que en aquest cas no s'ha infringit cap norma processal i, en el suposat cas que s'hagués infringit una norma processal, aquesta infracció no provocaria la privació del dret a la defensa, ni un perjudici real i efectiu a la part afectada.

- Altrament, posa en relleu que la Sala Civil en cap moment ha desestimat cap sol·licitud de successió processal i, per tant, no és d'aplicació el supòsit previst per l'apartat 4 de l'article 40 del Codi de procediment civil.

- Pel que fa al desistiment processal de la part demandant inicial, al·lega que com encertadament assenyala el recurrent, no existeix una norma processal específica al respecte, per tant, és evident

que no pot efectuar-se una aplicació analògica de l'apartat 4 de l'article 39 del Codi de procediment civil i, tenir per desistida a la societat VallBanc, SAU i imposar les costes en apel·lació per temeritat a aquesta part. En poques paraules, des de la perspectiva constitucional, la sentència impugnada ha estat totalment lògica i coherent amb la finalitat del recurs i no vulnera el dret constitucional a obtenir una resolució fonamentada en Dret, ni ha contradit cap altre mandat constitucional.

- Pel que fa al retorn de les actuacions davant la primera instància, aquesta part addueix que la Sala Civil en anul·lar la sentència dictada pel Tribunal de Batlles, a causa d'una sèrie d'irregularitats de rellevància jurídica, va fonamentar de manera clara i correcta la seva decisió. La Sala va efectuar una valoració jurídica que s'inscriu en la seva funció jurisdiccional i que no és, en cap cas, una denegació il·lògica, arbitrària o contradictòria amb el dret aplicable. Val a dir que aquesta sentència no es fonamenta en al·legacions d'aquesta part no provades, no afavoreix a aquesta societat, no vulnera ni el principi d'igualtat entre les parts, ni el dret constitucional a un procés degut amb igualtat d'armes, ni tampoc dona l'aparença d'una presumpta manca d'imparcialitat per part de la Sala Civil.

- Conclou que des de la perspectiva constitucional, la sentència impugnada ha estat totalment lògica i coherent amb la seva finalitat i no vulnera el dret constitucional a un procés degut i substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei, ni ha contradit cap altre mandat constitucional.

- Pel que fa a la incongruència interna denunciada pel recurrent, aquesta part destaca que allò que el recurrent no manifesta és que aquesta suposada incongruència interna no ha succeït, ja que en el mateix fonament de dret tercer de la sentència de referència, també consta que en aquest apartat de la sentència s'estava descrivint de manera sintetitzada les diverses irregularitats de rellevància jurídica que el recurrent va imputar a l'òrgan jurisdiccional *a quo*.

- Dit això, el cànon de constitucionalitat respecte de l'exigència de motivació i del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret ha estat explicitat de manera reiterada pel Tribunal Constitucional i no es pot al·legar que en aquest cas hagi estat vulnerat.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que declari que la sentència impugnada és ajustada als preceptes constitucionals i que condemni al recurrent a satisfer les costes originades per aquest recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és ni una tercera instància, ni un tribunal de cassació, ni un tribunal suprem.

3.2. L'anàlisi dels fets i de les normes aplicables, així com la seva interpretació, corresponen a les jurisdiccions ordinàries, tret que això condueixi a una resolució il·lògica, arbitrària, no raonable o que infringeixi els drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

3.3. En aquesta causa que ens ocupa, el recurrent no impugna l'anul·lació efectuada per la Sala Civil de la sentència dictada per la Secció Civil 1 de la Batllia, sinó que s'oposa al retorn de les actuacions davant la batlle ponent. El recurrent desenvolupa una argumentació que el condueix a l'arxivament de la causa.

3.4. L'arxivament de la causa tindria com a conseqüència negar a la part apel·lada el seu dret a una decisió sobre el fons, quan les irregularitats processals en el reconeixement de la subrogació són imputables a la responsabilitat de la Justícia, per tant, no són susceptibles de poder fonamentar una presumpció de desistiment.

3.5. Atès que la decisió de la Sala Civil ha anul·lat la totalitat de la sentència de la primera instància i, no únicament la qüestió de la subrogació processal, després d'haver constatat que els drets de cada una de les dues parts havien estat limitats pel conjunt dels errors comesos en el decurs de la primera instància, el retorn davant aquella instància és lògic i no pot ser qualificat d'arbitrari o de no raonable. Aquesta decisió permetrà, ans al contrari, restablir integralment, per a cada una de les parts, les possibilitats de fer valer els seus arguments en el marc d'un procediment regular.

3.6. La Sala Civil, pel fet de no estimar el raonament del recurrent, en el marc de les seves competències, recordades en el fonament 3.2 precedent, no ha vulnerat els drets constitucionals del recurrent.

3.7. El retorn davant la primera instància, ineludible després de l'anul·lació total de la sentència de la Batllia, no infringeix els principis d'igualtat d'armes o d'imparcialitat.

3.8. El recurrent també al·lega que la Sala Civil no dona resposta a cada una de les seves pretensions plantejades en apel·lació, tanmateix, tot i que la jurisprudència constitucional ja ha establert que la manca d'aquesta exhaustivitat en la resposta no desemboca necessàriament en la

vulneració del dret a la jurisdicció, en aquest cas, l'anul·lació de la sentència de la primera instància és de naturalesa a donar resposta a l'objecte del seu recurs d'apel·lació i no vulnera de cap manera els drets constitucionals del recurrent.

3.9. Cal concloure, doncs, que la decisió impugnada no vulnera cap dels drets al·legats pel recurrent i el seu recurs d'empara ha de ser desestimat.

3.10. Altrament, la desestimació del recurs d'empara comporta la imposició de les costes processals a la part recurrent -article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Desestimar el recurs d'empara presentat per la representació processal del Sr. Josep M. Loan Fité contra la sentència del 8 d'abril del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Imposar a la part recurrent les costes processals derivades de la desestimació del seu recurs d'empara.

3. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del recurrent, a la representació processal de la societat Pleyade 21, SL, a la Secció Civil 1 de la Batllia, a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 9 de setembre del 2025.

Joan Manel Abril Campoy

President

Pere Pastor Vilanova

Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat

Jean-Yves Caullet

Magistrat